

Sfeerverslag informatieavond Wind op Zee- Ameland

28 juni 2022 in Hollum, Ameland

De afgelopen maanden is door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat gewerkt aan het Programma Aanlanding Wind Op Zee - Eemshaven. In dit programma staat de vraag centraal hoe de energie, opgewekt in windparken boven de Wadden in de Noordzee, aan land moet komen. Het programma is bedoeld om toekomstbestendige beslissingen te nemen over de inpassing van de benodigde infrastructuur.

Er zijn acht routes in beeld om stroomkabels en/of waterstofleidingen aan te leggen. De routes eindigen allemaal in de Eemshaven. Hier is vraag naar energie en veel infrastructuur beschikbaar om de energie verder het land in te brengen. Alle routes hebben met elkaar gemeen dat ze het Waddengebied doorkruisen. Hoe dat moet, met welke technieken en waar dat het best past, wordt binnen het programma onderzocht. Het doel van deze avond was om input op te halen bij bewoners, grondeigenaren en andere belanghebbenden over wat zij als risico's, mogelijkheden, kansen en bedreigingen zien.

Vorbereide vragen

Er komen zeven mensen naar de bijeenkomst. Avondvoorzitter Marc Jager opent de avond. Een aanwezige volksvertegenwoordiger die op Ameland woont, stelt voor de door hem voorbereide acht vragen en een statement voor te leggen, om te zien of daarop antwoorden komen:

1. Waarom kan de natuur op de eilanden Ameland en Schiermonnikoog niet worden ontzien bij de aanleg van de stroomkabels voor het windpark? Ofwel waarom blijft deze optie nog altijd open?
2. Is al onderzocht wat de effecten en nadelige gevolgen zijn voor de aanleg van een stroomkabel die het Oerd doorkruist.
3. Welke onderzoeken wilt u nog gaan doen en welke effecten gaat u meten in een vervolgtraject?
4. Hoe gaat u de keuze tussen de verschillende routes maken?
5. Welk tijdspad ziet u als er een stroomkabel via het Oerd komt? Wanneer is de start en hoe lang gaat het duren?
6. Welke/wat voor werkzaamheden voert u hierbij uit?
7. Wat doet u aan herstel na de uitgevoerde werkzaamheden?
8. Blijft de optie open voor de toekomst als er nu geen stroomkabel via het Oerd gaat?

Tot slot komt hij met een statement: "Het Oerd is het meest natuurlijke stukje van het eiland met duinen, kwelders en slinken, meeuwenkolonies, lamsoor en lepelaars. Dit is geen gebied om te graven. Het Oerd, daar moet je vanaf blijven".

Wind en zon goedkoopste duurzame energiebronnen

Het statement vindt bijval. Marc en Olaf reageren dat de vragen aan bod zullen komen. Daarna neemt hoogleraar klimaatverandering Pier Vellinga de aanwezigen mee in een presentatie over het veranderende klimaat. De stijging van de temperatuur en de zeespiegel zijn aantoonbaar en volgen wetenschappelijke voorspellingen. Daaruit mogen we concluderen dat de huidige voorspellingen ook accuraat zijn. Wind op zee is een oplossing voor CO₂-vrije energie voor Nederland. Maar vooral ook een economische realiteit, omdat je met zon en wind straks de goedkoopste manier hebt om duurzame energie op te wekken. Stroom in waterstof omzetten is belangrijk voor opslag. Waterveiligheid en de voedseltransitie zijn de andere grote opgaven.

Er zijn vragen over het areaal van de twee windparken (1/30 van ons continentaal plat) en de relatie t.o.v. de rest van de wereld. China investeert volgens Vellinga meer in duurzame energie dan Europa en Amerika samen dus het is wat hem betreft zaak om bij te blijven.

Daarna volgt de presentatie van Olaf Herfst (programmaleider bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat) over het Programma Aansluiting Wind Op Zee (PAWOZ)- Eemshaven. Hij start met het waarom: wind op zee is een gegeven vanwege het klimaatakkoord. Aanlanden in de

Eemshaven is logisch vanwege de beschikbare infrastructuur, de duurzame ambities van de energiesector en de arbeidsmarkt. We zijn op Ameland om te vragen of we de juiste onderzoeken doen. Daarom de oproep om vragen en opmerkingen in te brengen.

Er zijn op dit moment acht globale routes in beeld voor elektriciteitskabels en/of waterstofleidingen. Daarvan moeten de voor- en nadelen onderzocht worden. Juist ook de verschillende condities, zodat een goed vergelijking mogelijk is. Onderzoek op zee versus op land is hier van belang.

Zorgvuldig proces nodig

Er is discussie over of de status van de Wadden als Werelderfgoed niet betekent dat het doorkruisen met kabels en/of leidingen sowieso niet kan. Wat stelt anders die bescherming voor? De reactie is dat juist daarom zorgvuldigheid geboden is, maar dat het niet betekent dat in de Wadden helemaal niets meer mag veranderen. De strijd tegen de zeespiegelstijging is ook een vorm van bescherming. Benadrukt wordt dat geld niet de belangrijkste factor mag zijn. Olaf Herfst verzekert de aanwezigen dat dat ook niet zo is. Iedereen is het eens dat de onderzoeken echt zorgvuldig moeten. Er komt (naast de integrale effectenanalyse) een plan-MER (milieueffecten rapportage). Deze onderzoeken staan garant voor een zorgvuldig proces.

De vraag komt waarom er nu nog zoveel opties staan? De oostelijke route is toch het kortst en meest direct? De programmaleider antwoordt dat alle routes voors en tegens kennen. Voor de oostelijke routes zijn bijvoorbeeld Duitse vergunningen nodig en daar is de bodem veel meer in beweging. We willen alle opties naast elkaar zien, om voorbereid te zijn op de toekomst.

Nut van de voorbereidingen

Dan ontstaat een discussie over het nut van al deze voorbereidingen. Uiteindelijk beslist de politiek en heeft de politieke kleur van de minister op het moment van besluiten veel invloed. Maar die neemt wel beslissingen op basis van de onafhankelijke rapporten die nu gemaakt worden. En alle beslissingen gebeuren in overleg met het Bestuurlijk Overleg Waddengebied, waarin veel (ook regionale) overheden zijn vertegenwoordigd. Tenslotte wordt officiële aanwezigheid van de gemeente Ameland bij de bewonersavond door de aanwezigen gemist.

Daarna start de informatiemarkt. Omdat er lang plenair gediscussieerd is, is die informeel, waarbij de techniektafel het meest aandacht trekt. Om 21.30 uur vertrekken de bezoekers. U kunt uw suggesties en reacties kwijt op het [reactieplatform](#). De reacties op deze website en tijdens de avonden nemen we mee in het verdere proces (het opstellen van het onderzoeksplan). In oktober komen we bij u terug om het onderzoeksplan bij u te toetsen.